

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

Direcció y Redacció: CALDERON, 36

Administració: PLASSA Sant ROCH, 11

Representació Administrativa á Barcelona

Llibreria de Alvar Verdaguer Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell.	4 rals al mes.
Fora.	14 " trimestre
Un número sol.	5 céntims.
Anuncis á preus convencionals.	

GANGAS. — Pera vendre.

Duas prempsas pera enfardar.

Una pastera ab tots sos accessoris.

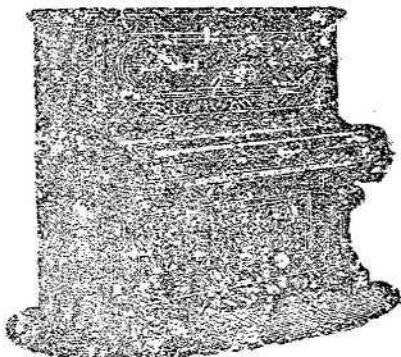
Una tampa pera forn ab tots sos accessoris.

Una màquina y caldera de vapor de dos caballs de fersa, sistema «Corliss», alta presió, casi nova.

Tot en bon estat y á preus reduhidíssims.

Informarán: Arrabal de dins, 22. — SABADELL

SE VEN la FLECA del carrer de Gracia n.º 29 (per retirar-se, l' actual duenyo, del negoci).

Pianos nous y assegurats de tot defecte de construcció per 5 anys. Los nous se venen desde 150 duros y son construïts ab march de metall, bona pulsació y candeleros dobles.

Pianos usats n'hi hán 5 pera vendre, á preus econòmichs.

Aquesta casa s' encarrega de tota classe de afinacions y reparacions.

— DIRIGIRSE A —

JOAN COMAS FAURA

Rambla, 93. — SABADELL

Lo regionalisme y Castelar

Lo regionalisme no es cap cosa extranya, no es teoria extravagant y utópica, no es cap forsa dislocadora de las forsas y organismes socials: no es res que 's pugui témer com corruptor y dolent. Per lo contrari: té son centre y arrel en la naturalesa humana, són fonament en la tradició y en la historia, y aspira únicament á realisar lo benestar dels pobles, armonisant la varietat ab la unitat, la llibertat ab l'ordre, la tradició ab lo progrés.

Es un sistema complet de govern nascut de la experiencia, y com á tal té sos precedents històrichs, ja tumultuosos, ja pacífichs, los quals no foren més que las ansias de millorament que 'ls homes y 'ls pobles han sentit en sa lluyta contra totas las tiranías. Sa doctrina no ha surgit per modo insólit y espontani, si no produhida per una condensació d' enseyansas y d'ideas ab la sanció del temps y 'l concurs de totas las inteligencios.

Pero no es extrany que molts hagin coincidit, ó coincideixin, ab las doctrinas que informan eix sistema encare essent adversaris d' ell; perque l' absurdo repugna á l' inteligencia, y s' troban fulgors de la veritat fins en mitj dels més grans errors. Donar á coneixer la bondat de la doctrina regionalista ab las paraulas d' aquells que més acerbament la combatiren, aqueix es nostre propósit.

Hem recullit en lo número antecedent d' aquesta revista las apreciacions que *El Nacional*, diari de Madrit, acaba de fer aprop del málestar profón que sent Espanya per haver prescindit, en sa organisació politica, de tot quant era seu, de tot quant era genuinament espanyol y castís, d' aquellas *admirables instituciones regionales* verdaderas glorias de la rassa, y d' haver adoptat, en cambi, tot lo exótic important de Fransa, establint en la patria de la llibertat, la centralisació y l' uniformisme revolucionari.

Ja coneixen, donchs, nostres lectors, lo que opina l'periódich batallador, órgue dels conservadors disidents, aprop la situació d' Espanya, y lo que considera precis fer pera la reorga-

nisació del Estat, á lo que ell també anomena *restauració de la Patria*. Veyém avuy lo que deya Castelar quan era republicá y demócrata.

En 1858, quan aquest orador insigne honra de la tribuna espanyola, era jove y escrivia y parlava ab lo cor, impelit per un vehementíssim amor á la democràcia, publicá un follet titulat «La fórmula del Progreso», en qual obra aprenguérem després á llegir, á pensar y á sentir la política multitud de joves; allavors noys. Com desde aquella fetxa han transcorregut prop de cuarenta anys, la doctrina que tancan las páginas d'aqueix follet es avuy casi desconeguda, y per aixó jutjém precis reproduhir alguns de sos hermosos párrafos en la part relacionada ab los principis autonómichs que proclama 'l regionalisme. Després de coneguts veurem si es just que Castelar nos apliqui 'l calificatiu de bojos. Heus aquí com entenia allavors la democràcia:

«Nostra fórmula—deya—es la següent: respecte al dret del individu, primera manifestació de la idea social; respecte al municipi, segona evolució de la idea social; respecte á la provincia, tercera evolució de la idea social; respecte al Estat, última evolució de la idea social.»

Aixis desitjava allavors Castelar la Espanya: lliures, autònoms tots los esglahons de la cadena social, fortament units al Estat aixis mateix autònom. Mes, si allavors faltavan, ¿ahont son avuy lo dret y las llibertats dels municipis y regions? ¿Qué fou de sa personalitat jurídica?... Pitjor que avans: sotmesos á ominosa tutela, perduts en lo si d' un Estat panteista, agitantse impotents entre las duras mallas d' una xarxa burocrática formada per la política centralista pera esclavitzarlos.

Per aixó 'ls regionalistas, aymants sincers de la autonomia dels municipis y regions, suspirém també porque aquella fórmula s' realisi; la qual no ve a ser altra cosa que 'l resúm de nostras aspiracions, segons se pot veure en la elocuent exposició que d' ellas feu lo docte catedràtic de la Universitat Compostelana D. Alfred Branyas, qui en son discurs inaugural del any 1892 á 1893, deya:

«Volém l' individu lliure en lo municipi lliure; lo municipi lliure en la regió ó provincia lliure; la regió lliure en l' Estat

lliure; y l' Estat lliure en la lliure y universal societat de las gents ó sigui l' Estat internacional lliure.»

¿Que te d' antisocial y disolvent aquesta doctrina? ¿No vé á ser casi la mateixa que formulá Castelar y que reberen ab entusiasmich aplauso los demócratas de 1858, sens que ningú 'ls titllés de separatistas ni de bojos?...

Pero no es solzament en aquesta fórmula sintática de las aspiracions regionalistas ahont s' estrenyen en armónich concert la verdadera llibertat y 'ls anhels de la llegítima demecracia. Succeheix altre tant en la extensa exposició que Castelar feya allavors dels principis democrátichs, comparats ab los que informan la doctrina del regionalisme. Végis la prova. Indicava en Castelar las consecuencias administrativas de la democracia, y deva:

«Es necessari treure al Govern las mil atencions inútils que 'l rodejan. Los pobles segueixen un desenrotllo semblant al desenrotllo del home. Mentres son noys no poden administrar sos interessos. Pero, quan han arribat á la edat madura no han menester de la patria potestat. Allavors deuen per si y devant de si administrar sos intereses locals. Com es imposible que un extrany coneixi la conciencia ajena ab tota claretat es imposible que 'l Govern coneixi 'ls interessos, las necessitats, la vida dels pobles millor que 'l poble mateix. Avuy succeheix que 'l Govern ha d' atendre á tot, als camins vehinals, á las escolas del municipi, á sos passeigs, fins al ornament de sos carrers. He vist pobles separats per la cayguda d' un pont insignificant, no poguer unir-se, *perque Madrit no 'ls donava permis pera reedificar un pont.*»

SALVADOR GOLPE.

(Acabaré.)

(De «La Revista Gallega»).

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS D' AVUY.—Patrici bisbe; Joseph d' Arimatea; Agricola bisbe; Santa Gertrudis de Brabanta verge.

Sant Patrici nasqué á Escocia; als setze anys fou captivat per uns lladres irlandesos quins lo portaren á son pahís y s' el vengueren. Passa sis anys en la esclavitut guardant porchs y després rescatat maravellosament, torná á Escocia ab sos pares. Descidit á tor-

nar á Irlanda pera ensenyar en aquell pahis la religió de Cristo, s' embarcà per anar á Bretanya y fou altre volta fet esclau, lo compraren sos paisans y l' hi donaren llivertat. Per tercera vegada caigue esclau y fou conduhit á Burdeus y alli son amo l' hi dona llivertat y lo tornà son pahis. Resolt á consagrar-se á Deu torna á Fransa y 's fen frare sortenit fixa l' idea de convertir la Irlanda passa altre volta á Bretanya y troban sempre entrebanchs, tornà á Fransa passa á Italia y á Pissa fou ordenat sacerdot, fixa l' idea de predicar á Irlanda marxa altre vegada y al ser alli no 'l volgueren escoltar. Tornà á Fransa y á las ordres del bisbat d' Auxerre passá sis anys fins que Sant German l' hi consellá anar á Roma. Lo papa l' hi digué que ja hi havia un misioner á Irlanda y per lo tant que s' esperes. Tornà á Fransa y sapiguent alli la mort de Sant Peladi qu' era lo misioner d' Irlanda, tornà á Roma ab cartas de recomanació, lo Papa lo feu bisbe d' Irlanda y 'l nombrá legat apostólich. Passa tot seguit á n' aquell pahis y fou tan grant lo fruit que reculli de sa predicació qu' en poch temps converti tota l' Irlanda, sos miracles eran continuats y sos pobles destruhian ells mateixos los temples dels idols, se converti lo fill del princep, y los mateixos sacerdots gentils se feren cristians, crea uns sens nombre de bisbats y edificá centenars d' iglesias y monastirs, crea una Iglesia metropolitana y al morir á la edat de 84 anys deixa comprestament establert y floreixent lo cristianisme y la civilisació en aquell pahis en que avuy á pesar de l' apostasia d' Inglaterra se conserva católich.

PARROQUIA DE SANT FELIU.—Missas per Domingo Bellsolá prebre. Francisco Torras Cendra, Maria Girbau y Caterina Casas.

PARROQUIA DE LA CONCEPCIO.—Missas per Joseph Fontanet y Llonch, Gabriel Romeu y Maria Sampere.

Notas oficiales

AJUNTAMENT CONSTITUCIONAL DE SABADELL

En cumpliment de lo acordat, lo dia 26 del actnal á las 11 del demati se cedirá en arrendament per medi de subasta pública á la plana, que tindrà lloch en aquestas Casas Consistorials, la taula n.º 27 del Mercat, destinada á la venda de carn ab arreglo á las condicions que 's troban de manifest en lo negociat corresponent.

Lo tipo de subasta es la quantitat de 130 pèssetas y para poguer pendrer part en la licitació, deurá depositarse préziament en la Tresoreria Municipal la suma de 32'50 pèssetas, que servirá en pago ó á compte del primer trimestre al rematant, retornantse acte seguit lo dipòsit als demés licitadors, cuals proposicions fossin rebutjadas.

Tot lo que 's fá públich pera coneixement dels interessats.

Sabadell 15 Mars de 1898.—L' Alcalde, Joseph A. Planas.—P. A. de S. E., Lo Secretari, Gonzalo Ribas.

En lo Registre Civil d' aquesta ciutat s' han fet las següents inscripcions durant los dias 16.

Defuncions: Joaquina Clot Sallarés, casada, 63 anys.—Carme Llobet Govern, casada, 33 anys.

NOVAS

Avants d' ahir á la tarde en lo vapor de D. Valentí Buxeda y en la cuadra de telers perteneixent al senyors Seydoux, lo majordom de dita cuadra, per cuestions de la feyna, las emprengué á cops de llansadora contra un operari fins á ensangrentarlo.

L' agredit sortí com pogué de las mans del majordom quan aquest trayentse un arma li barrá 'l pas, obligantlo á permaneixen en son lloch.

Aquesta versió del fet que havém recullit de la víctima 'ns la fa creuer en tota sa cruesa havent sapigut que no es aquesta la primera vegada que dit majordom maltracta als treballadors.

Segons tením entés avans d' ahir foren trovats en una barraca prop de la via del ferro-carril entre Sabadell y Sardanyola uns paquets de teixits de tela.

Lo Jutjat corresponent aixecá acta de lo trovat.

Una nova agrupació catalanista tenim noticia d' haverse constituït á la important vila de Valls. Los nous associats venen uns de nou á las lluytas de la política y altres son ja d' antich companys de catalanisme, mes tots se manifestan plens del major entusiasme en treballar pera 'l bé de Catalunya. No havém rebut encara la llista dels senyors que pondrán la Junta Directiva de la naixent agrupació pero sabém que al seu devant hi figura un dels advocats de major influencia en aquella comarca y entre 'ls que fins are han suscrit la seva petició demanant l' ingrés com á socis de la «Unió» hi han importants propietaris. Saludém á la nova entitat germana d' ideals desitjantli forsa prosperitat.

En vista de la continuada alsa dels cambis se diu que 'l Sindicat de filadors d'estam y broneh de Sabadell, Tarrasa y Barcelona pensa augmentar un 5 per cent mes los preus de tarifa.

Llegim en los diaris de Barcelona que ha sigut aprobat oficialment lo pressupost adicional y d' *ensanche* d' aquesta ciutat.

Avuy dijous hi haurá en lo port de Barcelona un nou desembarch de soldats malalts, puig segons comunica la Companyia Trasatlántica, arribará á aquella ciutat, procedent de Manila 'l vapor-correu «Patricio de Satrústegui», que porta 60 soldats malalts y ferits.

Lo vinent dissapte, festivitat de Sant Joseph, tindrà lloch en lo Saló del Cassino de la Fusió Republicana (Cruz), un gran ball de nit, havent sigut contractada la aplaudida «Banda del Regiment de Navarra», composta de 45 professors.

Segons tenim entés, lo Gremi de Fabricants degudament invitat y d'acort ab la Secció de Teixidors mecànichs, está fent los treballs preparatoris pera conseguir l'arreglo de treball de que fa dias ve parlantse en aquesta ciutat.

No cal dir que desitjem al Gremi de Fabricants lo millor acort pera 'l logro de tant patriòtica empresa.

S' anuncia en un catàlech extranger de curiositats bibliogràfichs, la venda de la biblioteca y arxíu d' una familia de la noblesa catalana que resideix á Barcelona. Entre las obras raras, per no existirne exemplars en lo mercat de llibres, figuran en dit catàlech alguns volums de gran interés pera nostra historia; pero, tenen més importancia encara baix aquest concepte 'ls documents també posats á la venda, procedents, molts d'ells, de la oficina dels últims Veguers de nostra ciutat.

Será de doldre que per un miserable grapat de pessetas desapareixi de nostra ciutat aquell interessant dipòsit que no vol guardar en son poder la familia avans aludida, la qual, per lo vist, no estima, com se mereix, la honra d'esser depositaria de lo que sos antepassats li confiaren.

Quan lo mercantilisme invadeix las classes altas, còm se volen exigir certas virtuts al poble?

Han sigut nombrats vicaris de las parroquias de Sant Cugat del Vallés, Ripollet y Castellar, los Rvnts. don Joan Castellet, don Joseph Botet y don Carlos Altés, respectivament.

S' ha publicat una nova obra del P. Jaume Nonell y Más, S. J., ab lo titol d' *Estudis gramaticals sobre la llengua catalana*. Es un magnífich complement á las que dit senyor te ja publicadas sobre morfologia y fonologia de la nostra llengua. Ab la erudició y criteri que 'l caracterisan estudia lo P. Nonell los *afichs* y *enclitichs*, los *pronoms possessius* y fa alguns observacions sobre 'ls verbs, adverbis é interjeccions. No dubtém de que aquest nou llibre será ben rebut y consultat per tots los amants de la llengua catalana.

TELEGRAMS

La candidatura anomenada nacional va per terra. Lo general Segura y Borrero, veyent la mena de gent que 'ls preniau per bandera, han resolt retirar-se avants de la derrota.

Londres á 90 dias fetxa.	35'10 d.
» á la vista.	35'55 p.
Paris. » » »	40'50

Aquesta casa fá 62 anys que dona diàriament la sopa als pobres

Ganga.—Per retirarse del negoci 's ven una acreditada botiga de gorras, situada á la RAMBLA, N.º 41.

Pera més informes en lo mateix establiment.

Pianos. - Afinacions y reparacions
E. LLADO
— Calderón, 18. — Sabadell —

Imprenta y Encuadernaciones de Pere Tugas, Carrer de Calderón, 36.—SADADELL